

Forord

Af Inge Christiansen, redaktør af Dragtjournalen nr. 21

Med dette års nummer af Dragtjournalen kommer vi vidt omkring i den dragt- og tekstilhistoriske verden. Det er et nummer uden tema, og da det samtidig er et stort nummer med hele syv artikler og tre boganmeldelser kommer vi langt omkring både geografisk, tidsmæssigt og emnemæssigt.

Geografisk bevæger vi os fra Sydslesvig til Sydsverige, tidsmæssigt fra 1500-tallet til 1970'erne og emnemæssigt kommer vi omkring forskning, spændende samlinger på museer, håndarbejde som kampplads og udtryk for nationalt sindelag samt dansk dragt og import af dragtdele.

De to første artikler blev præsenteret som foredrag ved Dragt- og tekstilnetværkets årlige seminar i 2022. Det blev holdt i Flensborg, og emmet var Genforeningen og det dansk-tyske forhold i Slesvig set gennem tekstilhistorien.

Kirsten Rykind-Eriksen beretter fra sin forskning om, hvorfor det blev vigtigt i årene 1860-1930 at finde en særlig dansk stil i broderiet, og hvordan det foregik. Det var især vigtigt efter 1864, hvor man i lyset af krigen og et stort mistet landområde, distancerede sig fra alt der var tysk, ved at fremhæve det særligt danske.

Derefter bringer Anne Stubbe Horn os tæt på sin mormor Anna Kjems, der aktivt, via håndarbejde, arbejdede for danskheden i Sydslesvig. Anna Kjems kom selv fra Nordslesvig, hvor hun var født i 1893 og som dansksindet havde oplevet tysk undertrykkelse. Derfor flyttede hun med sin mand til Sydslesvig efter genforeningen, hvor hun havde et langt og aktivt liv med at udbrede dansk håndarbejde og husflid.

I en tid hvor tekstiler bliver mindre tilgængelige på museerne, er der i Holbæk blevet åbnet for en skatkiste af 7000 tekstiler i Holbæk Museums studiesamling, som er blevet registreret af en gruppe frivillige og nu er tilgængelig for interesserede. Denne gruppe af frivillige har skrevet artiklen, der tager os gennem samlingen, dens historie og spændende indhold.

Fælles for tekstilerne i studiesamlingen er, at de ofte ikke har nogen proveniens, hvilket er vigtigt for at museerne vil hjemtage dem til deres samlinger. Hvad kan sådanne tekstiler så bruges til? Minna Kragelund giver et godt bud fra sin forskning på, hvordan man kan forske i tekstiler uden proveniens.

Camilla Luise Dahl går tæt på 1500-tallets kilder fra Øresundsområdet for at se på regionale forskelle i klædedragten. Efter reformationen i 1536 blev dansk klædedragt vigtigt for at distancere sig fra alt katolsk. Udenlandske kvinder fik dog lov til at bære dragtdele, især hovedbeklædning, fra deres hjemland.

Kirsten Rykind-Eriksen har arbejdet med at ordne og registrere højskolelærer og håndarbejdseksperter Gudrun Andresens samling, der befinder sig på Museet Sønderkov. Gudrun Andresen har udgivet flere bøger om historisk broderi, og med denne artikel kommer vi bag om den forskning og det store arbejde, der lå som grund.

Dragtjournalen har et særligt artikelformat, der hedder Favoritten. Her kommer man tæt på en udvalgt genstand. I dette nummer er genstanden Højskolernes Haandarbejdsbog fra 1934, der blev udgivet af FDB. Kirsten Rykind-Eriksen bringer os tæt på denne, som blev flittigt brugt, især af højskolelærerinder og var et kærkomment alternativ til mønstre og modeller i mode- og dameblade.

Endelig bringes tre boganmeldelser af nyere bøger, der handler om modens historie og nyt fra broderifronten.

God læselyst!